

İLİMSİZ İSLAM OLMAZ: İSLAM'I ÖĞRENMEK VE ÖĞRETMEK

Muhterem kardeşlerim!

a. Köydeki Evliyâ: Bir Keramet ve İlmî Miras

Ben buraya gelmeden önce biraz köyleri dolaşarak geldim. Bir köye uğradık. O köyün özelliği şu: O köyde babamın hocası olan evliyâullahtan bir kimse oradan yetişmiş. Evliyâ yani kerametleri zâhir olan bir kimse. Kerametleri görülen evliyâdan bir kimse. Adamcağız, mübarek, cennetlik, Allah şefaatine erdirsin, köyde bir cami yaptırmış. Gittik camiyi gördük; kocaman bir cami. Kendi parasıyla... Gümüşhaneli Hocamız'dan feyz almış, ders almış, gelmiş cami yaptırmış. Bir de medrese yaptırmış. 24 odalı, kocaman bir mektep yapmış. Orada babam biraz okumuş. Bazı kimseler okumuşlar. Onun için o köyle ilgileniyoruz.

Oraya gittik. Medreseyi yerle bir etmişler. Okul yok. Cami duruyor ama medrese yok.

Medresesiz cami olmaz.

Bir kere onu söyleyelim.

İlimsiz İslâm olmaz. İlim olmadı mı insan haramı helali bilmez, Allah'ın emirlerini yasaklarını bilmez. Allah'ın emirlerini yasaklarını bilmeyince bir sürü yanlış işler yapar. Mü'minim sanır, küfre düşer. Küfre düştüğünü bile bilmez. Onun için şart ilim de öğrenmektir.

Orada baktım, medreseyi yıkmışlar. Ama çok güzel bir medreseyi yıkmışlar da çok güzel, pahalı bir anten takmışlar. Çok güzel, alımlı görkemli bir televizyon alıcı anteni yapmışlar. Köylü arasında para toplayarak bayağı masraflı anteni oraya takmış. O antenle müstehcen televizyon kanallarını seyrediyormuş. O köye dağlardan dolayı televizyon gelmiyormuş. Ama kendi aralarında para toplamışlar ki o müstehcen yayınları seyredebilelim diye. Kocaman, pahalı bir anten oraya yerleştirmişler. Dört-beş müstehcen kanalı rahat seyredebiliyorlarmış. Şimdi keyifleri yerindeymiş.

Ne hastalığı bu?

Nefis işte.

Müstehcen kanallarda ne var?

Nefsin hoşuna gidecek şeyler var; zevk var, eğlence var, keyif var...

O şeyleri yapmak için, takip etmek için, nefsin arzularını yerine getirmek için masraf etmişler, zahmet etmişler, uğraşmışlar, didinmişler, anten kurmuşlar.

İslâm'ı öğrenmek diyoruz, İslâm'ın, Allah'ın emirlerini yasaklarını bilecek bir insan diyoruz ya; bu bir defacık bir şeyle olmuyor, uzun çalışmayla oluyor, zahmetle oluyor.

Kağıtların birinde diyor ki;

“Hocam hatim okumaya başlıyorum, canım sıkılıveriyor, tamamlayamıyorum, bırakıyorum.”

İlim zordur. İlim yolu meşakkâtlidir. Nefse de hoş gelmez. Sabretmek lazım. Nefsi ezmek lazım. Hoşlanmasa da iyi şeyi yapmak lazım. Hoşlansa da kötü şeyi yapmamaya çalışmak lazım.

Onun için eğitimin devamlı olması gerekiyor.

Ben köylerde bu durumu düşündüm. Şimdi o köye gideceğiz; yeniden medreseyi kursak para etmez.

Neden?

Büyük bir ortaokul kurmuşlar, ortaokula bile öğrenci gitmemiş. İlkokula vermişler. İlkokula da öğrenci gitmemiş. Koca ilkokulun 21 öğrencisi varmış.

Millet okul istemiyor.

Ne istiyor?

Zevk istiyor. Eğlence istiyor. Keyif istiyor. Nefsinin arzusunu istiyor.

Tamam mı?

Bir tespit bu. Geziyoruz ya, hani boşuna gezmeyelim. Memleketin hâli neymiş, görelim. Görüyoruz.

Demek ki eğitimin devamlı olması lazım. Çok olması lazım. Dâimî olması lazım. Her zaman olması lazım. Her fırsatta olması lazım. Her yerde olması lazım.

Şimdi ben bu gerçeğin karşısında düşündüm taşındım, öyle çalışmalar yapmamız gerekiyor.

b. Geleneksel İlmihal Geleneđi: Köylerde İslâm'ı öğrenmek

D im  eğitim yapacak çareler bulmamız lazım. Hem kendiniz hem oluđunuz çocuğunuz için İslâm'ı d im  öğrenmenize sebep olacak çareler bulmak lazım.

Bir are olarak ben kardeşiniz AKRA radyosunu kurdum. AKRA. Uzaydan, yani uydudan yayın yapıyoruz. 141 yerde de yansıtıcıımız var; uzaydan alıyor, oradaki ah li rahat dinlesin diye o ah liye yansıtıyor.

Yansıtıcı olmazsa ne olacak?

Adam anak anten koyacak da oradan alacak dinleyecek; zor. Herkes anak anten koyamaz.

Yayınları dinleyenler de beğeniyor. İyi hocalar konuşuyorlar. İyi konular bulmaya çalışıyoruz. En çok dinlenen, en çok beğenilen, en faydalı yayınlardan birisi.

Bunu dinlemenin çaresine bakın. Yanınıza bir walkman alın, kulağınıza bir kulaklık alın, evinize bir radyo alın; sizin beldenizde bu radyo duyulmuyorsa onun duyulması için are [arayın]. Yolda, işte... Adam işyerinde çalışır, kulağında kulaklık olur, dinler;  yet

dinler, hadis dinler, ilmî konuşma dinler, öğrenir. Böyle olsun. Ya da işyerinde açın, tezgahâtâr dinlesin, işçi dinlesin, sen dinle; bir taraftan çalışın... Müşteri dinlesin. Mesela şoför radyoyu açıyor; hem kendisi dinliyor hem müşterilere dinletiyor; iki misli sevap alıyor.

Böyle çalışmayı devamlı, çok yapmamız lazım. Haftanın birkaç akşamında toplanmamız lazım.

Nerede toplanmamız lazım?

Mahallemizde. Evimize yakın yerde. Camimizde. Evimizde. Bir yer yoksa, evimizin bir salonunu bu işe tahsis etmemiz lazım. Haftanın pek çok akşamında, ne kadar çok yapabilirsek o kadar iyi. Bir akşam az gelir, iki akşam az gelir de... Çoluk çocuğumuzla dinî sohbetler, konuşmalar, kitaplar okumamız lazım. Çoluk çocuğumuza anlatmamız lazım.

Eski dedelerimiz, ben Gerede'de gezdim, köylere gittim, caminin yanında sedirli kerevetli odalar yapmışlar. Ocağ da var. Odunları çatıyorlar, çatır çatır yanarken orada din kitapları okunurmuş. Herkes dinini öğrenir-

miş, ilmihâlini öğrenirmiş, haramları helalleri öğrenirmiş.

Şunu bilin ki İslâm'ı tam öğrenmek için bir konferans, bir konuşma, bir ziyaret, bir küçük çalışma yetmez. Çok olacak, devamlı olacak. Akşam olacak, gündüz olacak, gece olacak. Cumartesi olacak, pazar olacak. Yanınızda walkman olacak, kulaklık olacak; dinleyeceksiniz, öğreneceksiniz. Yanınızda kitap olacak, boş vakit buldunuz mu açacaksınız, okuyacaksınız.

İlim seferberliği yapacağız. İslâm'ı iyi öğrenme seferberliği yapacağız. Başka çaresi yok.

Kendimiz öğreneceğiz. Kendimiz salih insan olacağız. Ondan sonra çoluk çocuğumuza, çevremize, insanlara İslâm'ı anlatacağız.

Bilmiyor. Çok yüksek şahıslar, çok tahsilli insanlar İslâm'ı bilmiyor.

Neden?

Okumayınca bilmez.

Ben mesela bir dükkânın defterini tutmasını bilmem. Profesörüm. Ama ben ilâhiyat fakültesi profesörüyüm, muhasebeci değilim

ki; bilmem. Diş çekmesini de bilmem, dişçi değilim. Herkesin bildiği bir şey var. İpekli kumaşı kesmesini de bilmem. Metreye takmasını bile bilmem, ucundan kaydırırım. Neden?

Kumaşçı değilim ki.

Herkesin bir bildiği var.

Pek çok kimse İslâm'ı bilmiyor. O kadar yaygın bir cahillik var ki dehşete düşüyorum. Bilmiyor. Adam koca adam olmuş, koca mevki makam sahibi olmuş; İslâm konusunda ağzını açıp bir söz söylediği zaman ben hayretler içinde kalıyorum. Bu kadar cahil olabilir mi bir insan?

Oluyor.

Rüya mı görüyorsunuz?

Hayır, rüya değil, gerçek. Cahil; İslâm'ı hiç bilmiyor.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

18 Şevvâl 1417 / 26.02.1997

[Bütün KONFERANSLAR'a PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

